

LJUDSKI GLAS.

15. številka. Izhaja na mesec dvakrat. — Velja za celo leto 3 gold., za pol leta gold. 1,50. — Vredništvo, opravništvo: Gradišče št. 9.

V Ljubljani 5. septembra.

Inserati: Petit-vrsta, ako se 1krat tiska 5 kr., 2krat 4 kr., in ako se 3krat ali večkrat tiska 3 kr. — Rokopisi se ne vračajo. Nefrank. in anom. pisma retour.

III. 1. 1884.

Kdor drugim jamo koplje, sam vánjo pade.

In minule so volitve v deželni zbor, padel je mož in izginil z političnega pozorišča, kateri je dolgo let intrige delal. Hrup in vriš je bil v radikalnem Izraelu pred volitvijo velik, s kanoni so manevrirali, toda utopije te družbe so bile kratke sanje — bitka je bila izgubljena. Niti enega glasu ni dr. Zarnik dobil, oni in isti mož, kateri se je vedno ponašal, da narod in njegovi volilci stojé za njim. Sedaj se je pokazalo, kar smo mi uže davno pisali, da Notranjci ne želé poslanca, da bi galerijo razveseljeval, ampak hočejo za blagor volilcev in cele Kranjske delujočega moža. Pisali smo uže pred dvema letoma o politiki tega moža in njegovo delovanje označili. Dregnili smo v sršenovo gnezdo, kar cvilili so. Napadali so nas potem v radikalnem taboru jako podlo, a to nas ni strašilo; navadila so se pleča butare in ostali smo dosledni. Šibali smo napake množ prvakov, katerim je narod deveta briga. Rekli so sicer: „Ljudski Glas — špas za nas“, toda zdaj je prišel za nje žalostni dan: *Dies irae, dies illa!*

To je lepa zmaga za nas, in vzlic velikim denarnim žrtvam za naše podjetje nas to nekako tolaži in nam večji pogum daje za bodočnost.

Dr. Zarnik pa je menda uže sam čutil, da ne bo več prišel na kurulični stol, ker je Notranjecem rekel: „Jaz ne kandidiram, a če me volite, pak sprejemem“; ta čuden izrek spomina nas na znano basen o lesici in grozdji.

Deželni zbor pričel bode kmalu zasedanje, a Zarnika menda ne bodo pogrešali, onega

Zarnika, o katerem je rekel njegov prijatelj, da mora uničiti „to lenobo tega impotentnega Zarnika.“

Res je vničen, a ne po tem možu, temveč ljudstvo ga je spoznalo in se nevoljno od njega obrnilo. Prerile so pri ljudstvu naše ideje, zmagali smo in zdaj vprašamo naš narod: Niso li volitve na Notranjskem dovolj jasno dokazale, da se je ljudstvo zdramilo, da je odobravalo naše nasvete? Niso li te volitve pričale, da vračajo enoglasno Notranjci vsako vsiljevanje dr. Zarnika za njih zastopnika? Se ni li slovenska duhovščina z studom odvrnila od naših zloglasnih radikalcev? Se li nehče vse naše ljudstvo edino le na stran poštene slovenske in ob enem tudi vladne stranke postaviti? Niso li vsi slovenski časniki, razen „najstarejšega“ dnevnika in njegovega panslavističnega sobojevalca, priporočali volitev gosp. Obreze ter jo konečno odobraval? Ni li konečno „Laib. Wochenblatt“, nekdanji ljuti sovražnik „papir - Narodovec“, onemu dr. Zarniku grenke solze jokali?

Iz vsega tega sledi za dr. Zarnika politična smrt, kajti postavil mu je narod †, oni križ, katerega nam je on pred dvema letoma postavil zapovedal. Umrlemu ne odrečemo našega sočutja. Revez umrl je vsled „radikalne“ mrzlice, v katero je vsled svojega egoizma ter svoje slavohlepnosti, če ne tudi vsled prehlajenja na težavnem potovanju v Postojino dne 15. m. m. zapadel.

Naj torej v miru počiva, ako bode pa „nazaj hodil“, prikaže naj se nam edino le na kazinskem balkonu v obliki prvega ljubljanskega Napoleona, radikalcem v sramoto, ljudstvu pa v „špas“!

Izvirni dopisi.

Iz kočevskega okraja dne 1. septembra. Zopet ste nekaj pravega zadeli. V zadnjem listu ste trdili, da počiva politično življenje Kočevarjev še v zibelki. Res je to, kajti pečajo se Kočevarji le z trgovino, z havziranjem in z igro „hoch“ in „nieder“, politiko pa prepuščajo drugim. Tako so v dan 27. m. m. pustili vleči iz žakljčka gosp. Fortuno in gosp. Fabra. Prvi vlekkel je številko 48 „nieder“, zadnji pa številko 81 „hoch“. Gosp. Faber si je torej pridobil sedež v deželnem zboru ter ž njim petak na dan. To je bila prava politika Kočevarjev, ker vedó, da je gosp. Fortuna bogat, gosp. Faber pa, če tudi ne siromak, vsaj bolj potreben kakega postranskega zaslužka, kakor prvi. V tem političnem prepričanji je torej Kočevarjem malo na tem ležeče, da je nov njih zastopnik vladi neprijazen zagrizenec, ki ne zna in nehče svojim volilcem pomagati. Sicer ne zamerimo politično nezrelim Kočevarjem nesrečnega izida te volitve, ker se ni noben človek potrudil, da bi jih bil pravočasno še poučil. Kdor pozna zaslužnega moža gosp. Fortuno in napetega borštnarja Fabra, bode pač takoj preudaril, kako pomenljive so bile zadnje volitve. Razen poštenih Ribničanov, kateri so pa seveda v manjšini, ni nihče drugi volil gosp. Fortuno, in tako je propal mož, katerega dosedanje delovanje nam dovolj priča o njegovi politični spretnosti in znanji vseh potreb naše dežele.

Vemo, da Kočevarji niso tako slabi ter trmoglavji, da se ne bi dali s časoma predrugčiti in uverjeni smo, da bodo čez par let znabiti uže sprevideli neugodne nasledke vseh do-

Zabavni del.

Pohorje.

Zemljepisno-narodopisna črtica.

II.

(Konec.)

Preostaja mi še spregovoriti o običajih. Za kolikor se sploh z običaji Slovencev sploh vjemajo, imajo vendar nekatere posebnosti. Razumljivo je, da bo kdo marsikaj od tega, kar tukaj navajam, uvrščeval uže med vraže, pa ne bom pretiraval, ako trdim, da je marsikaj tukaj po nekaterih hišah že povsem udomačeno postalo ter se sploh od sem-prišlecev prezirati ne sme, — „ker je enkrat uže taka navada.“

Ako obiskovalec ali gost v hišo pride, mora se vsaj za malo časa vnesti, da otrokom in domačim „spanja ne odnese“. Tudi ni svetovati, da bi kdo kazal preveč radovednosti tam, kjer imajo male otroke, ker to navadno provzroča „úrok“, ki po pogledu tujih ljudi nastane. Zatorej boš še po več kje videl, da, ko zapušča kje kaka stara, zijava babura hišo, omivajo (tam) matere svoja deteta s česnovno vodo ali pak polivajo tudi pomije za odhajajočo. Obzir na deco mora celo gospodar sam jemati, ako zvečer pozno od kod domu pride, ter pustiti vsaj svoj klobuk zunaj hiše, da po tem takem „nočni nepokoj zunaj ostane.“

Poslovica „noč ima svojo moč“ ima pri Pohorjih še popolnosten pomen. Takrat navadno begajo naokrog: škreat, ki se dá od koga tudi v službo najeti; škopjenk (čarodejnik), ki se

v podobi goreče metlje po zraku okolo vozi. Ta hodeva tudi umarjat novorojeno deco, ako jo mati pred šestim mesecem k sebi položi, ali jo v večer pred spanjem ne pokriža. Potem so še nočni lovec, mož s psom s tremi nogami, ki obleta, medlo ščevkajoč, gore in dole. Koga ta proganja, se ne določuje natanko, pač pa se govori, kako je enkrat k nekemu planšarju pribegal na noč „lesni mož“ ter mu ves v strahih pravil, da ga „nočni lovec“ zalezuje in če bi si smel nekoliko pri njem oddahneti. Ko mu planšar to iz sočutja dovoli, naroči mu še kosmatinec, da naj, ako bo bedel in kakšno ščevkanje slišal, pač nikar ne pozabi ga izbuditi, ker to velja njemu in če bi se to drugače ne dalo, naj se posluži gorečega ogorka. To se je v resnici zgodilo in planšar je drezal moža, težko spavajočega, dolgo, dolgo z gorečim ogorkom pod nosom, da ga je konečno izbudil. Ta pa je k višku planiši, se za to „dobroto“ planšarju še toplo zahvaljeval ter poslovivši se dejal, da predno „svit počí“, mora biti uže v deveti deželi. — Od ostalih nočnih strahov naj omenim zgolj še mōro (torkljo, „truto“), ki speče ljudi in živali napada, pa duše mrtvih, zlasti za meje se v življenji prepirajočih sosedov, in copernice, ki imajo pa tudi pri belem dnevi veliko oblast, ko ob hudem vremenu sprovajajo na oblakih svoja zločinstva in ples.

Zanimivo je srednje okno. Tukaj se vidi marsikaj, kar se ima v hiši goditi, posebno na Sveti večer. Kdor bi hotel to znati, naj čaka, da drugi v cerkev odidejo, potem pa trikrat solncu nasproti hišo obleti in skozi srednje okno v sobo pogleda. Od prikaznij, ki jih tačas vidi, bo za-

mogel razbrati, ali bodo imeli v prihodnjem letu tam mrliča ali ženitovanje in sploh karsibodi nenavadnega. To doseže tudi on, ki poslednji v cerkev gredé vsaka vrata pri hiši zapre, urnih korakov do sosedove meje steče in tam nazaj pogleda, pa bo videl na hišnem stropu vse, kar bo bodočnost prinesla. Kdor to noč v cerkev gredé pade ali pak njega senca v mesečini nima glave, tega bo drugo leto zmanjkalo. — Kakeršen veter to noč veje, od te strani bodo drugo leto ujme prihajale; kako visoko na dan sv. Pavla (25. jan.) megla leži, takošne ljudi bo smrt pobirala, namreč ali nizkega, srednjega ali visokega stanu.

Na „Otročje“ je tepežkanje s protjem; kogar ne tepó, tisti ni srečen, posebno težko se brani — muh.

Na Novega leta dan treba vsakemu nekaj malega zlahnega vinca piti, kdor bi to opustil, ne užival bi zadovoljnosti.

Pred Sv. tremi kralji se delajo iz blagoslovljenega lesa križi, kateri se na večer po polji razpotaknejo, na vsako njivo eden. Ako je mogoče, dobé tudi vsaka vrata svoj križec, kakor tudi vodnjak, h kateremu se odnese navadno največji, ki ima privezan košček „mizjenka“ (to je kolača, ki mora to noč na mizi ležati), da je potem voda „bolje zdrava“.

Na Veliki petek je dobro, ako se pred solničnim vshodom strelja, ker to odganja čarovnice ter varuje tudi perutnino pred roparskimi sovražniki. V soboto pak, kadar se „zvonovi odvežejo“, se mora drevo, ki uže dalje časa ni rodilo, ker je bilo nemara kdaj okradeno in odnešeno, stresti, ali če je veliko, z omelom otepsti, da potem

sedanjih volitev in posebno zadnje volitve. S tem končam, ker je vsako zvonjenje po toči brez koristi.

—c—

Iz Črnomlja. Delj časa sem molčal, a ne mislite, da me je prestrašil dopisun iz Črnomlja v „Ljubljanskem Listu“, kajti temu sem odgovoril, ter resnico mojih dopisov v Vašem cenjenem listu s tem dokazal, da sem imenoval dotičnega protivnika za toliko časa nesramnega lažnika, dokler mi ne dokaže neistinitost mojih trditvev. Revček pa še danes molči, osramoten je skozi in skozi in se ne upa več v predalih „Ljubljanskega Lista“* zabavljati. Toda pustimo našega poštenjaka, ker ni moja navada, prepirati se z nedostojnimi protivniki, vsaj se zoper ne-spamet bojujejo celó bogovi zamán.

Poročati hočem le to, da je pred kratkimi dnevi obolel eden tukajšnjih davkarskih eksekutorjev tako hudo na možganih, da je bilo nevarno, ga v prostosti pustiti. Blazen hotel je v svoji nezavesti podaviti vso rodovino svojega stanovjanjedatelja. Napadeni morali so poskakati čez okna in so se na ta način rešili. Drugo jutro odpeljali so nesrečneža v zapor. Med potom je pa pel: „*Libera nos a malo.*“ Mi ga vsi obžalujemo, ker je bil sicer prav vljuden človek. Pravijo, da bode prihodnje dni v Rudolfovo odpeljan.

Letina pri nas nič kaj dobra ni, posebno vina bo malo. Toča in v zadnjem času vedno deževje nas je skoro ob vse spravilo. Vino bo pri nas kaj drago.

Drugo je še zmerom pri starem, toda upamo, da bo znabiti kmalo bolje, ker se bliža zasedanje deželne zbornice, v katerem bodo naši zastopniki vendar kaj za nas storili, posebno v zadevah dolenske železnice, katera nam bi bila v vsakem oziru potrebna.

* Menda tudi „Ljubljanski List“ ni za tako namene ustvarjen in ne bode vsakemu lažniku vorjel. Prvi dopis zoper Vas, in kolikor toliko tudi zoper nas, se je — kakor mislimo — le po naključju vrnil v omenjeni časnik. Uredništvo.

Domače zadeve.

— (Imenovanje.) Gosp. dr. Stanko Stergar v Logateci imenovan je c. kr. okrajnim zdravnikom II. razreda. Čestitamo izvrstnemu možu k temu napredku!

— (Deželni zbori) sklicani so vsled cesarskega dekreta, in sicer: česki, štajarski, kranjski in šlezijiški za 9. septembra, gornje- in dolnje-avstrijski in solnograški na 15., koroški na 22. septembra in tržaški na 6. oktobra t. l.

— (Gosp. dr. Gregorič ml.) vrnil se je z svojega potovanja zopet v Ljubljano. Kakor smo poizvedeli, obiskal je v Slavoniji vse večje bolnišnice ter njih naredbe in vpeljave študiral. Gosp. dr. Gregorič prevzel je začasno ravnateljstvo tukajšnje porodnišnice, ker gre g. dr. Valenta v Berlin k nekemu zdravniškemu zborovanju.

— (Javno tombolo) namerava prirediti vodstvo tukajšnjega bolnišnega podpornega društva na neko, še ne določeno nedeljo meseca septembra ali oktobra tega leta. Dobitki reprezentujejo skupno vrednost 275 gld. Posamezni listki veljali bodo 20 kr. Ker je čisti dohodek te tombole namenjen gori omenjenemu ter „rudečega križa“ društvu, nadejati se je mnogovrstne udeležbe, tembolj, ker v Ljubljani uže skoro dve leti nismo imeli kake javne tombole.

— (V naše opravičenje.) Ker se nam od strani večine naših naročnikov naročnina jako slabo vplačuje, bili smo z ozirom na vladajoče razmere prisiljeni, nekatere naših starejših dolžnikov tožiti. Prosimo torej, da se nam to ne bode v zlo štelo, ako danes ali jutri ta ali oni dobi dostavljeno tožbo. Mi smo mnogo čakali, vsacega posameznega ali v listu, ali z listnicami opominali, in imeli smo pri vsem podvzetju mnogo gmotne škode, ne da bi računili lastno delo. Nekateri naših naročnikov so celó tako nesramni bili, da so list vsled naše prijazne prošnje za vplačanje naročnine vrnil, ter mislijo, da smo s tem plačani. Toda taki kavalirji, kakor n. pr. restavracija v Rakeku, se jako motijo. Prosimo torej še enkrat za vplačanje naročnin, ker ne moremo nikakor več čakati.

— (Nek od usode, oziroma od oderuha preganjani mož) se je te dni blizu tako-le izrazil: „Nimam ga več miru, odkar so me nesrečne razmere v roke krvoločnega, v Rimskih ulicah bivajočega oderuha Frana Korena izročile. Ta mož je največa pijavka, katero si morem misliti. Največji židovski oderuh je angelj v primeri k temu človeku. Mož, da-si tudi družbinski oče, prouzročil je vsled svojega oderuštva, katero kultivira uže mnogo let, največje siromaštvo mnogih rodovin. Ako je človek le nekoliko sramožljiv, se mora njegovi sili podati, kajti on zasleduje nesrečne njegove žrtve korak za korakom, ter jim bodi si na njih domu, bodi si na cesti provzročuje največje škandale, ako se človek takoj ne poda njegovim zahtevam. On računi od posojenega denarja po 150 do 250 % (strašno! Ured.) na leto in ni se torej čuditi, ako postane človek, kateri temu nesramnežu v roke pride, za večne čase njegov dolžnik. Jaz sem mu začetkom dolžan postal toliko, kolikor on še danes od mene zahteva in plačal sem mu uže najmanj trikrat toliko, kolikor je znašal prvotni dolg. Obresti in obrestij obresti, katere ta krvoločnik zahteva, požrli so mi vse in ne morem si toliko pridržati od moje plače, da bi živel. Ako je Bog pravičen, tega mora njegova šiba dohiteti.“ Tako nesrečnež, mi pa vprašamo, je-li mogoče temu na kak način v okom priti? To naznanimo z namenom, da bodo oblastnije to vzele na znanje in pripravljene smo, dovelj prič naznaniti. Torej . .

— (Nove koleke) dobili bomo z prihodnjim Novim letom. Istodobno dobivali bomo tudi slovenske menjiške blankete.

— (Za razpisane štipendije) na tukajšnji porodišni učilnici oglasilo se je pri različnih c. kr. glavarstvih na Kranjskem skupaj 36 prosilk.

— (C. kr. poštna direkcija) rada ustreza prošnjam ljubljanskih meščanov. Obrnite se torej tudi vi na Tržaški cesti bivajoči meščani do nje, da vam blagovoli napraviti nabiralnik za pisma. Ako se pomisli, da od Zevnikove hiše v Gradišči na Tržaški in Rimski cesti niti jednega nabiralnika za pisma ni, sme se pač prositi, da se tudi poštni urad na ta del mesta ozrè.

zopet rodi. Tudi blagoslovljen ogenj se skrbno hrani in čuva do sv. Florijana v pepelu.

Zanimivo je, kar se pripoveduje, da teče pri vsakem studencu v noči pred Binkoštni nekaj trenutkov pravcato vino, zlato in kvas (mednice); kdor bi hotel tega kaj vjeti, moral bi na to čakati ter vedno pazno poskušati, kedaj se voda spremeni. Poskušnje pak so baje pokazale, da je dotični, ki je to skušal, v tistem hipu vsikdar — zaspal.

Na Telovo, ob času procesij, so vsi davno zakopani zakladi „odprti“, a treba jih je vzdigniti med prvim in poslednjim blagoslovom. To bi sicer ne bilo baš posebno težavno, ako bi ne bilo treba dotičnemu, ki hoče to izvršiti, se gotovo tudi prvega in poslednjega blagoslova vdeležiti, zbog česar pa oddaljenost takih prostorov dosti zaprečuje.

Kresov dan (ali večer pred Ivanovim) je za radovedneže kakor odbran. Takrat se nabirajo „kresnice“, ki stojé gosto v svojem belem cvetju po livadah, čedne, nepoškodovane, za vsako odraslo osebo pri hiši ena. Té se denejo čez noč, ko so se poprej z imeni bivalcev v hiši zaznamovala, na srednje okno in se tam pusté. V jutro se potem po paznem pregledu zamore razbrati, katerega človeka bode v bodočnosti kaj doletelo: uvenelo, razjedeno ali celó šrbo peresce cvetice znači sploh malo kaj veselega, dočim je cvetka, ki ohrani svojo svežost, znamenje zadovoljnosti in sreče. To noč zamore tudi kako radovedno dekle svojo bodočnost poizvedeti; treba je samo, da v rajskem kostumu okolo polnoči smetišče v družinski sobi pazno k durim pomete in se potem k mizi nazaj ogleda. Tam

se potem prikaže mladeneč, ki je njej namenjen.

Bodočnost vedó povedati tudi živali. Komur kukavica, ko jo prvokrat čuje, prav mnogokrat zakuka, živel bo še mnogo let; kdor ima takrat srebrno dvajsetico pri sebi, ne bo, če tiste ne odda, vse leto brez denarja. Ako blizu hrama, kjer bolnik leži, čuk ali sova veliko sovika, bo ta gotovo umrl. V prejšnjih časih je prileteča sraka oglaševala prihod kakega uradnika „z grajščine“; krokar pa uže od davna ne smé blizu hramov krotati, da bi se ne ponesrečila kaka domača žival ali ljudje. Po sedenju mačke, ki si s tacami gobec „umiva“, se da tudi soditi, od katere strani bo vël veter. Tudi krt ne smé riti pod kapom, zakaj naroden pregovor prav dé, „kadar kje krt pod kapom rije, tam gospodar ali gospodinja vmrije.“

Zanimiva so tudi nekatera ozdravljanja ali sploh na vraže cikajoče stvari. Ako komu ječmen na očesih raste, treba da kateri navzoč trikrat z roko po njem pomahaje govori: „Jaz te, ječmen, požanjam, požanjam, požanjam;“ kdor ima kurja očesa, naj gleda da najde v gozdu v kakem votlem panju stoječo vodo ter si s to vodo bolni ud omije in hitro proč odide, ne da bi nazaj pogledal, to pomaga; pomaga pa tudi, ako kdo s prostim milom trikrat po kurjem očesu potegne, a milo se sme le na en kraj čez okó vlečé poribati, nazaj gredé pa mimo kurjega očesa nesti. Komur krv z nosa ne preneha teči, izreže se mu izpod kapa mali drn „tratnice“ in dene se mu na glavo. — Ako pastir na paši živino ali kako drugo reč izgubi ter je ne more kmalu najti, hitro zvije skupaj

„žušél“ trave, pa jo s kamnom „potézi“ (obloží) in to mnogo koristi, ker je s tem „zlodja otvegel.“

Deteljica s štirimi peresci je sploh znano znamenje sreče zánj, ki jo najde, pa ne odtrga; korenina kukavičje trave, kakor tudi peró kokota, ko se s kokošjo pari, vzbuja ljubezen. Po livadah pa še tu a tam raste zelišče, čegar korenina konjem podkve raz kopit trga, ter sploh vse zapahe odpira; čížekovo gnezdo na glavo dejano, še stori dandanes človeka nevidljivega, a zrno gromske strele za kožo na roci udeto, stori človeka nepremagljivega v ravsanju — in več enakega.

Dalo bi se še marsikaj pisati o Pohorju in Pohorcih, pa za sedaj bodi to zadosti. Priprost ljud v svoji naivnosti pridobi se lahko za vse in naj se tudi vraže še niso po vsem izkoreninile, vendar nihče v nje tak močno ne veruje, kakor bi to morebiti kdo v nevednosti mislil. Najslabeja stvar je, da so se poprijeli uže toliko tujih besed, ki so se po dotiki z Nemci in po oholih vojaških doslužencih med ljudstvom uže nekoliko udomačile. Trditi pak se smé, da so ravn odijalekti, zlasti bivalcev severnega Pohorja, vredni pozornosti naših jezikoslovcev, ker tu se bo našlo marsikatero zrnice k poznanju izvora in enoistosti nas Slovencev z Bolgari, katerim vsem pradomovina je bila davna Panonija. A to le mimogredé! — Čista slovenščina v cerkvi in šoli pa tudi tukaj daja vzglede, da niso prav ravnali óni, ki so odstranili v govoricu lepe domače izraze ter se poprijeli tujih — spák.

— (Zoper ponarejevanje pijače in jedí.) Preiskoval je profesor kemike v Ljubljani vodo ter izrekel, da je v nekaterih vodnjakih nepitna voda. Vprašamo, ali ne bi bilo tudi potrebno, da bi se tudi preiskovale druge pijače, šnops, pivo, vino in tudi jedila natanko po nekaterih gostilnah. V nekaterih krajih so tako ničvredna vina in tako slabo pivo, da lahko oboliš, in tudi prodajajo pogreta in ostudna jedila, da bi lahko po tem krepali Kleebergovi krokodili. V starih časih so takim brezvestnim krčmarjem odrezali ušesa ter te ljudi sežigali, ali celo žive pokopali. No, taka kazen je res za sedanje čase nekoliko prehuda, ali vendar bi bilo dobro in potrebno, drugo tudi občutljivo kazen določiti za take „giftmišerje“.

— (Le dobro desinficirajte!) Neka laška tovarna naročila je pri neki švicarski tovarni klora — se ve da za desinficiranje, kajti na Laškem jako pazijo, da se ne bi kolera razširila. Švicarska tovarna odpošlje torej naročeni klor, ta pride na mejo in tam ga — desinficirajo. To je pa uže prevelika natančnost!

— (Pekovski kruh.) Vsi prebivalci in tudi v Ljubljano prišli ptujci se pritožujejo čez tukajšnji pekovski kruh. Pa je res uže nesramno od teh ljudij, da zdaj, ko vender pšenico za nezasišano nizko ceno kupujejo, tako slab in ob enem majhen kruh pečejo. Greh se mora skoraj dozdevati človeku, ako si kupi pekovski kruh, ker vsako drugo hrano cenejše dobi. Znanih „miniatur-žemljic“ bi pač reelni pek zamogel trinajst za en groš dati into brez škode. Ni čuda, da so peki, katerim drugi ljudje hiše zidajo, v svoji sreči tako prevzetni. Ko se jim bi bilo bojevati tako hudo za svoj obstanek, ko drugim obrtnikom, bi uže pohlevnejši postali.

— (Premeščenje.) C. kr. davkarski preglednik g. Bajúh premeščen je v enaki lastnosti iz Idrije v Žužemperk, isto tako c. kr. davkarski pristav g. Perhavic iz Žužemperka v Ljubljano, in iz Ljubljane v Idrijo c. kr. davkarski pristav g. Kamilo Murgel, kjer prevzame kontrolo ondotne c. kr. davkarije.

— (Slovensko gledališko predstavo) imeli bomo zopet okolo 20. t. m. v Ljubljani.

— (Nezrelo sadje) nahaja se čestokrat na našem trgu. Ni čuda tedaj, da v tem času posebno otroci tako pogostoma bolehalo za boleznimi v črevah. Zdravstveni organi morali bi vsakako bolje paziti na prodajalce sadja.

— (Pozimski semester) na dunajskem vseučilišču prične se za vse štiri fakultete z 1. oktobrom t. l.

— (Tepež.) Včeraj ob pol 10. uri zvečer so se nekateri mestni falotje na Bregu sprli ter je nastal hud tepež. Policaja ni bilo nobenega blizo. Nebi-li dobro bilo, da bi se taki ničvredneži, kateri bi najraje le šnops pili in nič delali, v prisilno delavnico spravili?

— (Pri mesnicah) v šolskem drevoredu nameravajo na predlog nekega tukajšnjega zdravnika zemljo deset centimetrov globoko odstraniti ter jo z drugo neokuženo nadomestiti, ker povzročuje dosedanja s krvjo napojena prst na istih krajih mnogo smradú. To bi bilo jako hvalevredno podjetje.

— (Svečarija gospe Strzelbove) premestila se bode iz zdravstvenih vzrokov v Šiško. Kakor se nam poroča, zgodilo se bode to uže začetkom prihodnjega leta. Vsak človek mora to odobravati, ker res sedanji kraj ni za svečarijo.

— (Plavčev šnops) mora biti jako močan. Videli smo pred par dnevi nekega šnopsarja korenjaka za vodo v hudem boji s svojim demonom, kateri ga je večkrat zmoget ter neusmiljeno na tla metal. Vse prizadeve šnopsarjeve so bile brezuspešne, kajti slednjič je obležal. Prenesel ga je usmiljen Samaritanec v nek hlev, kjer je sladko sanjal od Plavčevega hôtela.

— (Dr. Jaegra zdravstvene klobuke) dobil je minole dni tukajšnji trgovec z klobuki g. Ivan Soklič. Ti klobuki so neki jako koristni zdravju.

— (Spomenice.) Včerajšnji dan leta 1806. umrl je v Ljubljani dné 17. novembra l. 1747. porojeni Fran Karpe, doktor in profesor filozofije na dunajski universiteti. Isti dan l. 1813. bila je huda bitka pri Lipi blizo Cérknice na Notranjskem, kjer so Avstrijci pod vodstvom grofa Nugenta Francoze zmagali, in l. 1884. ob istem času pogorele so Toplice na Dolenjskem.

Drobtinice.

— (Kolera.) Ker se kolera po Laškem širi in dan za dnevom terja več žrtev, ter je nevarnost tudi velika, da bi kmali ne prekoračila avstrijskih mej, zato je ministerski predsednik sklical na Dunaji višji zdravstveni svet, ta je konstatoval kolero na Laškem epidemično in spoznal za potrebno, da se poostrijo vse previdnostne naredbe na železničnih mejnih postajah, posebno na meji proti Italiji.

— (Največa vinska trta) na Hrvaško-Slavonskem se, kakor poroča „Soča“, skoro gotovo nahaja pri gostilničarja v Ivanpolji pri Daruvaru v Slavoniji, ker ta trta ima letos, kakor hrvaški časniki pišejo, 2000 popolnoma dobro razvitih grozdov. Ako vzamemo, da gre 500 grozdov na jeden hektoliter, ima samo ta trta 4 hl. vina; in če računimo hl. po 8 gld., je pridelek one trte vreden 32 gld.

— (Salomonska razsodba.) K nekemu občinskemu sodniku pridete Nežika in Rozika z gosiko, ter vsaka trdi, da je gosika njena last. — Sodnik: „Nežika, je gosika Rozikina?“ — Nežika: „Ne!“ — Sodnik: „Rozika, je gosika Nežikina?“ — Rozika: „Ne!“ — Sodnik: „Ako potem takem gosika ni niti Rozikina niti Nežikina, je torej moja. Janez, odnesi žival v kuhinjo!“

— (Humorističen samomorilec.) Na Dunaji skočil je nek delavec v Dunavski kanal. Dva policista, katera sta to videla, skočila sta takoj v valovje, da bi videznega samomorilca rešila, a ta jima kliče: „Ne trudita se, jaz bodem že sam na breg dospel!“ Kakor rečeno, tako storjeno. Ko zopet na suho pride, je veseljapoln vskliknil: „No, hvala Bogu, da sem zopet na suhem!“ Dobrovoljen samomorilec se je tudi brez vsake pomoči domov podal.

— (Kako je to mogoče, da pridejo ameriški pridelki tako po ceni k nam?) To pride od tod, ker v Ameriki voznja skoro nič ne stane. Tam je dosti velikih rek, po katerih kmetje svoje pridelke po čolnih brez stroškov pripeljejo do morja. Poleg tega pa so naredili Amerikanci še mnogo kanalov, po katerih se prav po ceni vozi. Vsled te konkurence so bile tudi železnice primorane, s svojo ceno tako nizko padati, da blago skoro zastoj prevažajo, sicer bi bile vse dohodke zgubile. Zdaj pa ameriški trgovci se za to agitirajo, da bi bila voznja po državnih vodovodih (kanalih) čisto prosta za vse barke. Na tak način je pač lahko mogoče, da ameriški pridelki po ceni pridejo v Evropo.

— (Velikansko železnico) zidajo v Ameriki. Ta železnica bo 8000 angl. milj dolga in upajo si jo narediti v 10 letih.

— (Kako daleč je v Ameriko?) Najhitrejša barka na svetu je angleški parnik „Alaska“. Ta pride iz Anglije v Ameriko v 7 dneh.

— (Oporoka.) Nek Dunajčan je naredil sledečo oporoko: „Za mojim pogrebom mora iti 52 revnih purgarjev in 48 starih dosluženih vojakov. Vsacemu od teh 100 mož naj se izplača po 10 gld. Da se bodo pa ti revčki tudi enkrat vozili, naj se vzame 25 izvoščekov in plača vsacemu po 25 gld., da bodo te ljudi z mirodvora domu peljali.“

Kupujem
po najvišji ceni
orehovo perje, orehove lušine, češmi-
novno lubje in od palc, jeternikovo perje,
planiko vsake vrste in vsake kvantitete,
dalje vsakovrstna semena i. t. d.
Josip Levec.

Adolf Eberl

stavbeni in pohišveni barvar, izdelovalec slikanih napisov, lakirnik.

Lastna fabrikacija
oljnatih barv, lakov
in firnežev.

Prodaja na debelo in drobno.
Ljubljana,
Marijin trg, tik franciškan-
skega mostú.

Cenilniki se pošiljajo na vse strani, kdor jih želi.

Dunajska cesta. **Zahvalna pisma** Dunajska cesta. gospodu

Gabrielu Piccoli-ju

Dunajska cesta. **lekarju** Dunajska cesta. **v Ljubljani.**

Podpisani potrdim s tim, kakor se resnici spodobi, da uže 10 let prejemam homeopatična zdravila od lekarne g. **Gabriela Piccoli-ja** v Ljubljani za domačo potrebo in so se taista vedno posebno dobro obnesla, toraj homeopatično lekarno gosp. **Gabriela Piccoli-ja** lahko vsakemu z najboljšo vestjo priporočam.

Pod Lipo meseca maja 1884.

Fran Arko, župnik.

Prosim Vas, izvolite mi zopet poslati izvrstne Vaše „želodečne esence“, katera je že mnogim pomagala, 24 steklenic.

Ljubno 15. maja 1884.

Matej Strnad, župnik.

Prosim, da mi s poštnim povzetjem pošljete 24 steklenic Vaše zares izborne „želodečne esence“.

Na Ponikvah 21. maja 1884.

Anton Batagelj,

vikar, pošta Št. Lucija pri Tolminu.

Osemnajst let bolehal sem na želodcu in uže sem mislila, da ne bom nikdar več zdrava. Kakor pa sem dobila Vašo „želodečno esenco“ mi je že po nekterih steklenicah odleglo. Sedaj sem pa zdrava in dobro rejena.

Roveredo, Tirolsko, 10. februarja 1884.

Marija Schwarz.

Prosim, da mi zopet pošljete 12 steklenic Vaše „želodečne esence“, katera me je popolnoma ozdravila od bolečine v želodcu. Moja sestra je v svojem 66. letu ozdravela, ko je šest steklenic porabila, če tudi je popred več let bolehal.

Liezen, 5. marca 1884.

Fran Stanko,

prometni čuvaj št. 83 na gorenjem Štajarji.

Piccoli-jeva želodečna esenca

od lekarne **Piccoli-ja** v Ljubljani ozdravlja, kakor je razvidno iz zahvalnih pisem in zdravniških spričeval, bolezní v želodcu in trebuhu, bodenje, krč, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasanje, hemeroidje, zlatenico, migrene, itd. in je najboljši pripomoček za gliste pri otrocih.

Steklenica 10 kr. Izdelovalec jo pošilja tudi v zabojih po 12 steklenic skupaj za 1 gld. 36 kr. Kdor je vzame več, dobi primeren odpust.

Naročila izvršujejo se s prvo pošto proti povzetju zneska.

Tu navedena, kakor vsa druga zdravila so zmijaj frišna za dobiti v lekarni **Piccoli-ja** pri Angelu.

Ljubljana, Dunajska cesta.

Tržne cene v Ljubljani

3. septembra 1884.

Hektoliter banaške pšenice 7 gold. 87 kr.; domače 6 gld. 50 kr.; ječmen 4 gld. 39 kr.; rež 5 gld. 20 kr.; ajda — gld. — kr.; proso 5 gld. 20 kr.; turšica 5 gld. 40 kr.; oves 2 gld. 76 kr.; 100 kilogramov krompirja 2 gld. 40 kr.

A. Mayer-jeva**zaloga piva v steklenicah**

v Ljubljani

priporoča izvrstno

marcno pivo

iz pivovarne bratov Koslerjev

v zabojčkih po 25 in 50 steklenic.

Anton Kovačgostilničar na Spodnjih Poljanah št. 59
priporoča svoja izvrstna vina, posebno najboljšega**Istrijanca, liter po 28 kr.**

Na debelo prodaja Istrijanca po 18 kr. liter.

Medločna barva ali lak

za

šolske table

prodaja

Adolf Hauptmannizdelovalec oljnatih barv, firnežev in lakov
v Ljubljani.**Peter Thomann**

kamosék v Ljubljani

se priporoča za izdelovanje

nagrobnih kamenov, križev itd.

počeni od 5 gl. in više, za vsake cene in tudi gledé družih kamnoseških del.

Janez Dimic,

puškar

v Kolodvorskih ulicah št. 4

se vljudno priporoča čast. občinstvu za vsa puškarska dela, posebno pa lovecem. Dalje izdeljuje in popravlja vsa v to stroko spadajoča dela prav po ceni.

Naročbe vzprejema tudi po pošti ter je naglo izvršuje.

Odpretje fotografične delarnice.

Veseloštvanim plemenitašem in p. n. občinstvu usojam se naznanjati, da sem pod firmo

Schneider-Leske

(prej A. Krach)

na tukajšnjem prostoru: **Gledališke ulice št. 6** otvoril**fotografični atelier**ter ga denašnjim potrebam primerno prezidati in prenarediti pustil. Pri meni izdelujejo se prav cenó **vsakovrstne fotografije, portreti dežel, reprodukcije, ponatisi industrijalnih stvari**, sploh vsaka v to stroko spadaj ča dela.

Vsled svojega večletnega službovanja v prvih dunajskih fotografičnih delarnicah ter vsled svojih zvez ž njimi smem opravičeno zagotovilo p. n. občinstvu dati, da bodem vsem, tudi največjim zahtevam zamogel zadostiti.

Odličnim spoštovanjem

Julij Schneider
fotograf.

Podpisani usoja se priporočati p. n. občinstvu

vsakovrstne**klobuke za gospode**

posebno pa

suknene klobuke (Lodenhüte) za lovece v raznih barvah, kakor svetlo- ali temnorjave, svetlo- ali temnosive, svetlo- ali temnozeleno i. t. d., po 2 gld. 20 kr.;**trde klobuke**, najnovejši izdelek, rjave ali črne, dobro blago, po 1 gld. 80 kr., najboljši po 2 gld. 20 kr.;**svilnate cilindre**, najfinejša roba in najlepši izdelek, po 4 gld. 50 kr.;**klobuke za dečke** po 1 gld. do 1 gld. 50 kr.;

dalje

srajce za gospode, spodnje hlače, vratnike, kravate

i. t. d., i. t. d.

Zunanja naročila izvršuje se takoj proti poštnemu povzetju.

Odličnim spoštovanjem

Ivan Sokličv Ljubljani, **Gledališke ulice št. 6.****Šivalni stroji, Wertheimove blagajnice.****Fran Detter**v Ljubljani, **Mestni trg št. 168**priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnih šivalnih strojev po najnižji **tovarniški** ceni ter za izvrstnost blaga jamči pet let.

Poštenim ljudem izročujejo se taki stroji tudi proti predplači od 10 do 15 gld. in na mesečno plačevanje po 4 do 5 gld. na obroke, vsled katere olajšave si vsak, tudi nepremožen človek, lahko in neobčutljivo pridobi izvrsten stroj.

Stare ali pa slabo šivajoče stroje sprejema moja mehanična delarnica v popravo in snaženje. Tudi prevzamem take stroje v zamenjo ali račun.

Velika zaloga

strojnih del, olja, šivank, svile, cvirnov, pletne, ovčje in drevesne volne itd. itd., zmerom izvrstna, fina roba za čudovito nizke cene.

Tudi se vedno nahajajo v moji zalogi **Wertheimove** blagajnice za jako nizke cene in tudi na mesečno plačevanje.

Daljše hvalisanje moje skoro v polovici naše države kakor jako solidne in reelne firme, katera obstoji uže 13 let na tukajšnjem trgu in je sedanjim časom primerno urejena, bilo bi odveč.

Na deželi sprejemajo moji potovalci, kateri imajo kolekovana pooblastila, naročila ter poučujejo brezplačno šivanje na strojih.

Odličnim spoštovanjem

F. Detter.